

Notulen
Commissie Waterveiligheid en Waterketen (WW)

Datum: 13 september 2023, 13:00 – 14:40 uur
Plaats: VV-zaal Leiden
Verslag: Mw. R.M. Lubbers, Vi.a.Vi Office Management

Aanwezigen dagelijks bestuur (D&H):

Dhr. R.A.M. van der Sande (dijkgraaf, voorzitter bij afwezigheid van de heer Kortman)
 Dhr. J.B. Knapp (hoogheemraad VVD)
 Dhr. J.P. de Vries (hoogheemraad Agrarisch)
 Dhr. J.G.M. Schouffoer (hoogheemraad Natuurterreinen)

Aanwezige commissieleden

Mevr. V.M.M. van der Burg (BBB)
 Dhr. J. W. van der Wijk (BBB)
 Dhr. J.L. van Oeveren (VVD)
 Mevr. L.M. Willemse (PvdA)
 Dhr. J. de Ridder (PvdA)
 Dhr. H. van Dijk (Water Natuurlijk)
 Mevr. A.V. Baerveldt (Water Natuurlijk)
 Mevr. R.W. Mols (PvdD)

Dhr. J.W.C. de Mooij (CDA)
 Dhr. G.H. van Mastwijk (Agrarisch)
 Dhr. D.J. Krantz (Natuurterreinen)
 Mevr. D.J.M. Corbey (Natuurterreinen)
 Dhr. J. van den Berg (AWP voor water, klimaat en natuur)
 Dhr. J.H. Klok (ChristenUnie-SGP)
 Dhr. R. Weber (JA21)
 Mevr. J. van Ketel (50PLUS)

Afwezigen met afmelding:

Dhr. H. van der Kaap (PvdD)
 Dhr. H.C.M. Kortman (VVD)

Overige aanwezigen:

Dhr. J.E. de Vries (secretaris)

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom op de eerste vergadering na het zomerreces. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Mededelingen:

- De Verenigde Vergadering van 22 november a.s. wordt in verband met de verkiezingen voor de Tweede Kamer verschoven naar 29 november 2023. De fracties hebben ingestemd met deze gewijzigde datum.
- Er zijn afmeldingen van de heren Van der Kaap (PvdD) en Kortman (VVD). De heer Van den Berg arriveert iets later.
- Gevraagd besluit: op de Beantwoording Technische vragen over geheime bijlage Cie.-WW (13 september 2023) geheimhouding op te leggen op grond van artikel 55.b van de Waterschapswet, juncto artikel 5.1, tweede lid onder letter b van de Wet Open Overheid tot het moment van gunning. De commissie stelt het besluit unaniem vast.
- Mevrouw Willemse (PvdA) geeft aan gebruik te willen maken van de rondvraag.

1.1. Benoeming plaatsvervangend voorzitter commissie Waterveiligheid en Waterketen.

Op basis van het Reglement van Orde Verenigde Vergadering en commissies 2019, artikel 6 lid 2 benoemt de commissie uit eigen midden een plaatsvervangend voorzitter. Tot dusverre heeft alleen mevrouw V.M.M. van der Burg (BBB) zich verkiesbaar gesteld, aldus de voorzitter.

Omdat er zich staande de vergadering ook geen andere kandidaten melden, wordt mevrouw Van der Burg bij acclamatie én met felicitaties en applaus gekozen tot plaatsvervangend voorzitter.

De vaste voorzitter van de commissie, de heer Kortman, is afwezig en in overleg met mevrouw Van der Burg zal de dijkgraaf deze commissie nog voorzitten.

2. Spreekrecht

Belangstellenden kunnen gebruikmaken van het spreekrecht in de commissies en kunnen zich daarvoor tot 18:00 uur de dag voorafgaande aan de vergadering melden bij het bestuurssecretariaat.

De voorzitter meldt dat zich geen sprekers hebben aangemeld.

3. VV-Besluitvormingsnota's

3.1 Zomerburap ¹2023

Ter bespreking in deze commissie: de programma's Waterveiligheid en Waterketen. Inclusief bespreking bestuurlijke voortgangsrapportage AWS Zwanenburg.

Voorgesteld besluit:

1. *Vast te stellen de begrotingswijziging van € 4,6 mln. zoals opgenomen in bijlage 1 van deze nota.*
2. *De begrotingswijziging van € 4,6 mln. als volgt te dekken:*
 - *€ 5,8 mln. negatief resultaat op de zuiveringstaak door minder verkopen vastgoed te dekken uit de reserve schuldreductie;*
 - *€ 1,2 mln. positieve resultaat van de overige programma's te storten in de betreffende egalisereserves;*
3. *In te stemmen met een kredietverlaging van € 1,5 mln. voor Zuiveringskring Bodegraven.*
4. *Kennis te nemen van de bestuurlijke voortgangsrapportages Piekberging Haarlemmermeer, AWS Zwanenburg en de geheime bijlage behorend tot AWS Zwanenburg*

Tijdens de behandeling door de voorgaande commissie (Voldoende Water en Waterkwaliteit, ook voorgezeten door de dijkgraaf) viel de voorzitter de grote inhoudelijke betrokkenheid van de commissieleden bij het waterschap op (van groot belang en iets om dan ook te koesteren). In de burap komt het hele werkveld van het waterschap aan bod en dus is het aantrekkelijk om over alles vragen te stellen. Desondanks roept de voorzitter de aanwezigen op hun vragen te beperken tot de bespreking van deze tussentijdse rapportage over onder andere de voortgang van de begroting.

De heer Klok (ChristenUnie-SGP) vindt het een positieve burap en hij dankt de AWP voor de gestelde technische vragen. Hij wil zelf meer uitleg bij de te nemen beheersmaatregel bij niet groen gekleurde bolletjes en de wat 'versluisde passages' ('We komen op stoom' enz.). Een aantal projecten heeft vertraging omdat een aantal cruciale Rijnlandse medewerkers elders emplooi heeft gezocht. Is er sprake van een trend? Graag toelichting over het projectmanagement.

De voorzitter geeft aan dat hij de gestelde vraag terugbrengt tot de voortgang van de projecten omdat andere aspecten niet primair vallen onder de commissie WW maar onder BOD.

De heer Van den Berg (AWP) dankt voor de beantwoording van de door de AWP gestelde technische vragen. Hij herhaalt de wenselijkheid om ook in de toekomst de status/kleur van de bolletjes kort toe te lichten zodat de fracties de behandeling beter kunnen voorbereiden. De AWP kan zich vinden in de door ChristenUnie-SGP geuite zorgen met betrekking tot personele zaken, zoals ook al besproken tijdens de commissie VW&W. Ook wijst hij erop dat het programma Baggeren achterloopt maar dat in de op website vermelde vacatures het woord 'baggeren' niet één keer te lezen valt.

De voorzitter wijst de AWP erop, dat baggeren thuishoort in de commissie VW&W en daar ook is besproken.

De heer Van den Berg (AWP) vervolgt: is er bij onder andere de zuiveringen alleen een tekort aan projectmanagers of management? De fractie mist vacatures op de website over dit programma.
 2.1.: *'Het resultaat van €5,8 mln. op de zuiveringstaak is veroorzaakt doordat in de begroting rekening is gehouden met de verkoop van een aantal zuiveringsterreinen in 2023. De verkoop van deze terreinen blijkt niet haalbaar in 2023.'* Vraag: de hoogte van het verwachte resultaat wordt nergens genoemd nu deze verkoop is uitgesteld. Gaat Rijnland uit van €5,8 miljoen (maar op een later tijdstip)?

Mevrouw Corbey (Natuurterreinen) complimenteert D&H met deze heldere overzichtelijke burap.

¹ Burap = bestuurlijke rapportage

Zij sluit zich aan bij de door AWP geplaatste kanttekeningen voor wat betreft de gewenste uitleg bij de rode bolletjes. Ze wil zelf ook weten waarom sommige smileys groen zijn (bijvoorbeeld als er wordt vermeld dat 'Rijnland iets van plan is').

Pagina 9: Strandhuisjes: *'Voor de bebouwing op het strand zullen we in het najaar van 2023 starten met het in gang zetten van nieuwe regelgeving (vaststelling van de regels vindt plaats in 2024, gevolgd door de verplaatsing die begint in 2025).'* Het lijkt dat er sprake is van een vertraging met een jaar. Als dat zo is, vindt de fractie een groene glimlach toch wat bedenkelijk.

Pagina 10. Doelstelling: *'We beschermen de waterkeringen tegen de graverij van muskusratten en andere invasieve exoten. We zetten de samenwerking met andere waterschappen voor het muskusrattenbeheer voort, inclusief het proces van terugdringen tot de landsgrens.'* Realisatie: *'Samen met de andere beheerorganisaties werken we er naartoe om de muskusratten terug te dringen tot aan de landsgrenzen. In 2023 zien we vooralsnog een toename in het aantal vangsten, wat toegeschreven kan worden aan verdere professionalisering en verbetering van de kwaliteit van de inzet.'*

Vraag: is dit de daadwerkelijke oorzaak van de meervangst? Het is zeer wel denkbaar dat door de gekozen aanpak het aantal muskusratten toeneemt en er dus meer worden gevangen. Dus dient Rijnland de effectiviteit van de aanpak nader te bezien nu er steeds meer worden gevangen.

Pagina 11, *'Waar mogelijk bevorderen we het recreatief gebruik en versterken we de biodiversiteit op keringen door waar mogelijk de kering bio divers in te zaaien en oevers zo natuurlijk mogelijk in te richten.'* Groen, maar Natuurterreinen wil weten hoeveel er daadwerkelijk groen is ingezaaid, om hoeveel meters dijk het gaat. Voorts adviseert mevrouw Corbey om een duidelijke doelstelling met betrekking tot biodiversiteit te vermelden zodat kan worden nagegaan in hoeverre die is behaald.

Pagina 11: gevolgbepierking overstromingen: *'We adviseren onze partners continu middels bijvoorbeeld vooroverleggen en watersprekuren'*. Vraag: wat levert de advisering van Rijnland in de praktijk op? Wordt Rijnland slechts bedankt voor het advies of worden adviezen daadwerkelijk overgenomen?

Programma Waterketen

Mevrouw Corbey vindt Rijnland in gesprekken met andere overheden moet bespreken hoe het lozen van overtollig water op de riolen kan worden voorkomen. Welke strategie volgt Rijnland? Mede gezien het belang van een goede waterkwaliteit voor Rijnland. 25% van de vervuiling wordt door de eigen rwzi's veroorzaakt en emissies moeten dus echt worden teruggebracht.

De voorzitter begrijpt deze zorgen, maar vindt dat deze oproep -het ter discussie stellen van strategie/beleids- zijns inziens thuishoort bij beleidsvormende stukken zoals de begroting en minder bij bespreking van de burap.

Mevrouw Corbey (Natuurterreinen) vindt dat tijdens de bespreking van de behaalde resultaten, ook kritische kanttekeningen mogen worden geplaatst omdat er in lijn daarvan gevraagd wordt wat Rijnland voornemens is daaraan te doen. Zij handhaaft de vraag dan ook.

Pagina 30: *'Op een aantal awzi's leidt de raamovereenkomst van polymeer tot verminderde ontwateringsprestaties en een verhoogd slibaanbod. Samen met de leverancier zijn de mogelijkheden voor verbetering onderzocht.'* Vraag: wat houdt deze raamovereenkomst in?

Pagina 32 (circulair): *'Nog niet in alle aanbestedingen is voldoende aandacht voor circulariteit. Deels komt dit door dat niet duidelijke genoeg is wat precies nodig is. Ook andere organisaties worstelen hiermee. Om deze duidelijkheid te scheppen wordt nu het implementatieplan Maatschappelijke Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen opgesteld.'* Vraag: er zijn al legio voorbeelden van aanbestedingscriteria en er is veel ervaring opgedaan. Waarom staat er een oranje glimlach?

De heer Van Mastwijk (Agrarisch) is eveneens tevreden over de heldere burap én de afkortingenlijst. Een aantal oranje glimlachjes wordt veroorzaakt door problemen in de personele bezetting. Vraag: wat zijn de gevolgen op het verloop van de projecten? Er wordt hard gewerkt om de situatie beheersbaar te houden maar graag uitleg.

Pagina 30: net als Natuurterreinen vraagt de fractie Agrarisch nadere uitleg bij de zin over deze raamovereenkomst.

Pagina 30 (slibverwerking). Doelstelling/resultaten: *'We doen een pilot met een modulaire (Verdygo) ontwateringsmachine zonder toevoeging van de hulpstof polyelectrolyet (PE).'* Realisatie: *'Uit de uitkomst van de pilot blijkt dat de ontwateringsmachine niet werkt. Er worden afspraken gemaakt met de leverancier over een nieuw ontwerp. De inschatting is dat het tot wel twee jaar kan duren voordat hier een prototype voor is.'*

Vraag: zijn er gevolgen voor Rijnlandse plannen zoals Haarlem-Waarderpolder?

Mevrouw Mols (PvdD) dankt D&H voor het fraaie overzicht. Ook de PvdD zou graag meer kwantitatieve uitleg willen hebben (geef aan welk kwantitatief Rijnland in een bepaalde periode wil behalen en wat is de stand van zaken). De PvdD sluit zich aan bij het betoog van Natuurterreinen over de muskusrattenaanpak. De wijze waarop deze dieren nu worden gevangen vindt de PvdD 'wreed en niet kunnen'. Er zijn infrastructurele en ecologische oplossingen die Rijnland moet onderzoeken en de fractie wil dit op enig moment bespreken. Het feit dat er meer muskusratten worden gevangen kan heel goed een gevolg zijn van een falende aanpak. Voorts wil mevrouw Mols weten waarom het Verdygo-systeem -tot hun schrik- niet goed blijkt te werken. Kan Rijnland niet meer middelen inzetten om het systeem weer sneller aan de praat te krijgen zodat de belangrijke doelen kunnen worden bereikt. Ook sluit zij zich aan bij de vragen van Natuurterreinen over circulaire aanbestedingen.

Mevrouw Baerveldt (Water Natuurlijk) maakt zich ook zorgen over de personele bezetting en de wijze waarop Rijnland zaken heeft georganiseerd. Zo blijkt een project als primaire waterkering afhankelijk te zijn van één medewerker. Hoe kan dat en is er geen vervanging worden geregeld?

Pagina 31: *'Voor de persleiding Hoofddorp en de bodemsanering Rijsenhout zijn variantenstudies uitgevoerd. De besluitvorming rond Valkenburg lijkt vertraagd. Dit leidt ook tot vertraging van ons project (aanleg rioolgemeel en persleiding).'* Vraag: waarom is het groene bolletje niet gewijzigd in oranje?

De aanbesteding 'circulair' heeft een gele/oranje glimlach en dat is zorgelijk. Waarom kunnen criteria als circulariteit/modulair niet bij aanbesteding worden opgenomen en wordt het aan de markt gelaten om te komen met inventieve oplossingen?

Pagina 33: *'b. We houden het aantal Participatiewet-banen vast op 24. Realisatie 2023: in juli 2023 zijn dit 20,7 banen.'* Vraag: het thema valt onder de commissie BOD maar er is wel een relatie met personeelstekorten dus vraagt de PvdD om eens na te gaan of er in de groep die valt onder deze wet geen kandidaten te vinden zijn.

Awzi Zwanenburg: gemeld wordt dat het aantal risico's naarmate het project vordert afneemt (en uit de top vijf valt). Wat is de aard van de risico's en nemen die daadwerkelijk af? De afspraken met de gemeente Haarlem wordt als één van de risico's genoemd. Vraag: wat gaat Rijnland ondernemen om harde afspraken te maken met Haarlem over de planning? Dat valt nergens te lezen.

Ook de heer De Ridder (PvdA) vindt het een zeer fraai en ook informatief document, al is hij kritisch ten aanzien van delen van de verantwoording die her-en-der tekortschiet. Hij verwijst naar de vragen van Natuurterreinen. Ook hij vindt dat tijdens deze bespreking de kwaliteit van de verantwoording aan bod mag komen. Hij oppert om bijvoorbeeld de Rekenkamer te vragen om te kijken naar alle verantwoordingspunten (in hoeverre zijn deze informatief). De uitkomsten daarvan zijn informatief voor D&H én de VV.

Pagina 7: *'10. We gaan voor de waterveiligheidsaak aan de slag met water meer sturend kunnen maken bij de inrichting van de leefomgeving.'* Vraag: wat betekent deze zin? De PvdA had het logisch gevonden als er in 2023 nog iets zou worden gedaan aan ijkingspunten voor de hierop volgende jaren. Is dat gebeurd? Ten behoeve van een betere mogelijkheid om ontwikkelingen te kunnen volgen.

Muskusratten: er zijn noch prestatie- noch effectdoelen vermeld. De heer De Ridder sluit aan bij de kanttekeningen van mevrouw Corbey: bij verantwoording wordt vaak uitgegaan van een aanname in de beleidstheorie (het doden van muskusratten leidt tot een afname) maar toetsing of deze aanname klopt, is raadzaam. Deze passage is een voorbeeld van tekortschietende informatie.

De waterketen is overigens wel concreter beschreven.

Pagina 28 (9): *'We besluiten in de GR Slibverwerking met HVC over de aanpak van het terugwinnen van fosfaat uit zuiveringsslib. Realisatie 2023. HVC onderzoekt meerdere opties.'* Deze tekst is groen wat zou moeten betekenen dat dit besluit dan ook in 2023 valt. Maar dat staat nergens.

Pagina 30. Afname afvalwater: *'Met gemeenten maken we afspraken over de hoeveelheid af te nemen afvalwater. Die afspraken zijn gebaseerd op een inschatting van de gemeenten over de toe- of afname van het aantal inwoners en bedrijven en daarmee omgeven met een grote onzekerheid. In 2023 hebben we dit met 90% van de gemeenten vastgelegd.'* Dit heeft een groep kleurtje. Maar onder realisatie staat: *'Met gemeenten ontwikkelen we een gezamenlijk proces van datadelen, beoordelen waterketen en bepalen van maatregelen. Eindbeeld is dat de actuele afname hoeveelheid altijd in beeld is. De afspraken over dit proces zijn met alle samenwerkingsclusters in gang gezet. Het vraagt tijd dit proces volledig in te bedden.'* Deze toelichting suggereert een complexer proces, gericht op een ander doel (datadeling). Graag uitleg en wordt het allemaal in 2023 uitgevoerd?

Pagina 32: Circulair (doelstellingen): *'We besluiten over de uitkomsten van de 8 (eerste trance) business-/valuecases uit 2022 en zeven (tweede trance) uit 2023 voor Rijnland Circulair.'* Realisatie: *'We werken de tweede tranche business-/valuecases momenteel uit; deze zijn eind van het jaar gereed. In het coalitieakkoord*

staat daarnaast dat we via een BOB-proces een afwegingskader gaan opstellen. Dat BOB-proces bereiden we nu voor'. Wordt dit proces -met groen gemarkeerd- in 2023 afgerond?

De heer Van Oeveren (VVD) zegt dat alle door hem voorbereide vragen allemaal al zijn gesteld.

Mevrouw Van der Burg (BBB) sluit zich van harte aan bij de uitgesproken complimenten over deze goed leesbare burap. Wat -zeker voor startende fracties- zeer wordt gewaardeerd. Ook alle vragen van de BBB zijn al aan bod gekomen.

(Korte schorsing om de portefeuillehouders de gelegenheid te geven de beantwoording voor te bereiden).

Portefeuillehouder Knapp (VVD) begrijpt de breed-gedragen wens om 'rode bolletjes' te voorzien van een toelichting (beheersmaatregel). In de beantwoording van de door de AWP gestelde technische vragen is hieraan al tegemoetgekomen. Personele situatie: deze portefeuille valt onder hoogheemraad mevrouw Verkleij en de vragen zullen zeker in de commissie BOD aan de orde komen.

Vraag Water Natuurlijk: er wordt altijd geprobeerd om een project niet aan één persoon op te hangen. Maar in bepaalde fases is het denkbaar dat er sterk wordt geleund op individuele medewerkers. In deze casus betrof dat een technisch manager die ontbrak op het moment dat het proces met bouwteam/aannemer rijp was voor de start van de uitvoering. Rijnland vindt dat er eerst in deze specifieke deskundigheid moest worden voorzien alvorens verder te gaan. In het coalitieakkoord is voorzien in intensiveringen. In de portefeuille Waterveiligheid is een terugval in de uitvoering opgetreden. De onderhandelingstafel besloot daarop de capaciteit te intensiveren (moet nog in MJP worden verwerkt). D&H gaan de werving voor cruciale functies al in 2023 opstarten in de hoop de bezetting per 2024 op orde te krijgen. De overspannen arbeidsmarkt wordt breed gevoeld en het is onvermijdelijk dat er medewerkers zijn die de voorkeur geven aan een andere werkgever. Natuurterreinen: de doelstellingen biodiversiteit zijn in de begroting en het MJP geformuleerd en daarover wordt in deze burap gerapporteerd. De portefeuillehouder vindt het begrijpelijk dat de fractie concrete doelstellingen mist. Maar bij dijkversterkingen kan Rijnland niet overal zelf beslissen over het inzaaien (particulier eigendom/eigendom andere overheden/dijk heeft andere functie).

In de Nota Waterveiligheid staat daarom dat geprobeerd wordt de dijken zoveel als mogelijk biodivers in te richten en aan de hand daarvan is gerapporteerd. De groene kleur sluit aan bij een kwalitatieve weging. De portefeuillehouder begrijpt dat er behoefte is aan meer kwantitatieve duiding maar die hoort niet primair thuis in een burap.

Strandpaviljoens: 2024 is nog steeds de streefdatum voor de start van de verplaatsing. Het betreft 70 paviljoens in diverse badplaatsen. Rijnland houdt rekening met alle partners wat inhoudt dat niet alle verplaatsingen in 2024 zullen zijn afgewikkeld.

Muskusratten: het aantal voorkomende muskusratten in het gebied wordt niet gemonitord. Er is sprake van een stijging in de aantallen gevangen dieren: een gevolg van concrete beleids- en sturingsacties: het afdelingshoofd heeft meegekeken met het werk in het veld en er werden gerichte acties uitgezet. Uiteindelijke doel: daling van de vangsten. Het nationale streven (terugdringing tot de landsgrens) zou in 2034 moeten leiden tot minimale vangsten in de gebieden van de binnenlandse waterschappen (te weten 500 vangsten in het binnenland). De portefeuillehouder kan nu nog niet reageren op de zorgpunten van Natuurterreinen en de PvdA over de strategie. De inzet van concrete acties heeft ook geleid tot stopzetting van de inzet door rattenvangers die niet voldeden aan de kwaliteitseisen. Dat heeft geleid tot een toename van het aantal vangsten en wordt door Rijnland als positief bestempeld.

Doelstellingen adviezen ruimtelijke ordening (water en bodem meer sturend maken): dit programma valt onder portefeuillehouder Verkleij. Maar er is ook sprake van praktische/concrete adviezen met betrekking tot herinrichtingen of nieuwbouwinrichtingen gezien door de bril van het waterbelang. Daarom vindt de portefeuillehouder het zinvol om in het programma Waterveiligheid ook de wat minder politiek zichtbare taak wél te benoemen omdat die wel degelijk relevant is als onderdeel van het takenpakket van Rijnland (en een groen kleurtje verdient).

Waterketen/weersextremen: deze gevolgen slaan logischerwijs neer in het watersysteem maar er zijn ook gevolgen voor de waterketentaak van Rijnland. Er is sprake van een combinatie tussen weersextremen én het nog niet op orde hebben van alle assets (storingen, e.d.). Als deze wel op orde zijn, zijn de assets robuuster en beter in staat om de bedreigingen het hoofd te bieden (en normen ook kunnen worden gehaald). Er wordt nadrukkelijk gestuurd op weersextremen. Voorbeeld: samenwerking in vier clusters met gemeenten om het rioolstelsel te optimaliseren. Hiervoor heeft Rijnland geen middelen beschikbaar. Er wordt bij andere overheden aangedrongen op afkoppelen daar waar de robuustheid van het stelsel dit vergt.

Raamovereenkomst: volgens deze overeenkomst van drie partijen polymeren afgenomen. De betreffende passage wekt de indruk dat de raamovereenkomst zou falen, maar een van de drie leveranciers levert polymeer waarvan de kwaliteit niet voldoet aan de verwachtingen.

Circulaire uitvragen lukt nog niet: meerdere organisaties ondervinden identieke problemen. Het is niet eenvoudig te bepalen welke normen kunnen worden gehanteerd voor maatregelen die bijdragen aan circulariteit. Voor reguliere aanbestedingen kan worden teruggevallen op draaiboeken. Overheden kunnen van allerlei wensen hebben, maar de praktijk wijst uit dat zij afhankelijk zijn van de mogelijkheden van de markt (kan men specifieke wensen voor circulariteit wel leveren). Het ontbreekt Rijnland geenszins aan de wil of ambitie maar de uitvoering is weerbarstiger.

Verdygo-ontwateringsmachine: Rijnland trekt met een aantal andere waterschappen binnen Verdygo een aantal ontwikkelingen, Rijnland de ontwateringsmachine. Tijdens de testfase kwamen tegenvallers aan het licht maar het is niet zo dat alle andere Verdygo-concepten in het verlengde daarvan ook niet zouden voldoen. De uitkomsten zijn zeer positief en bieden veel mogelijkheden tot optimalisatie. Effect voor Haarlem-Waarderpolder/andere zuiveringen: het is een optimalisatie. Positieve resultaten van de pilot leiden tot een versnelling. Deze tegenvaller leidt niet tot aanhoudende gevolgen voor de bedrijfsvoering/het zuiveringsproces.

Persleiding: de totale passage rechtvaardigt de kleur. De voorbereiding loopt goed (er komt een aanvullende kredietaanvraag). Bij Valkenhorst is vertraging opgetreden (was al langer bekend en is niet aan Rijnland te wijten). Vandaar het groene kleurtje maar het klopt dat niet alle doelstellingen lukken.

Afkoppelen gemeente Haarlem in het kader van Zwanenburg: deze week wordt het laatste voorbereidende overleg afgerond. Bestuurlijk overleg staat deze maand op de rol. De VV stelde voor het stimuleren van afkoppelen €1 miljoen ter beschikking. Rijnland wil inzicht in de programmering van de gemeente Haarlem voor een zo efficiënt mogelijke uitvoering. Er is uiteraard ook sprake van een risico, dus worden ook varianten uitgewerkt in scenario's. In overleg met Haarlem streeft Rijnland naar het mitigeren van de risico's.

HVC verkent momenteel zes sporen ten behoeve van de uiteindelijke besluitvorming die naar het oordeel van de portefeuillehouder in deze burap inderdaad te optimistisch in 2023 wordt voorzien.

Afname 90%: de stap naar dit percentage is succesvol doorlopen (er werd niet op 0% gestart).

Valuecases worden afgerond. Er zijn er al acht afgeleverd. Deze worden allemaal aan de VV voorgelegd. Het afwegingskader wordt naar verwachting in de eerste helft van 2024 vastgesteld. Dan wordt bepaald welke valuecases worden uitgevoerd.

Portefeuillehouder De Vries (Agrarisch) zegt dat de € 5,8 miljoen waarmee het budget wordt overschreden, terugvloeit naar de reserve (zie voorstel). Rijnland heeft te maken met het Didam-arrest van de Hoge Raad waardoor het voor de overheid ineens een stuk lastiger werd om een pand of stuk grond een-op-een te verkopen. Dit noopte Rijnland deze verkoop in een procedure openbaar uit te zetten. Vastgoed is ervan overtuigd dat de waarde van de assets onveranderd op € 5,8 miljoen staat.

Tweede termijn

De heer De Ridder (PvdA) wil graag in de commissie BOD nog even terugkomen op deze € 5,8 miljoen.

De doelen zijn vaak wat kwalitatief van aard en daarom moeilijk te verantwoorden: de PvdA begrijpt dat de begroting niet meer kan wijzigen. Maar toch blijft hij bij zijn suggestie om de verantwoording enigszins aan te passen.

Mevrouw Baerveldt (Water Natuurlijk) blijft van mening dat de kleur oranje passender was geweest dan groen. Het is positief dat er wordt geïnvesteerd in bestuurlijke gesprekken met Haarlem en dat er voortgang wordt geboekt. Vraag: is het de bedoeling om Schalkwijk permanent open te houden dan wel tijdelijk (als e.e.a. stagneert)?

Mevrouw Mols (PvdD) begrijpt dat kwalitatieve rapportages veel tijd vergen, maar zij dringt toch aan op het verhelderen van de teksten nu gebleken is dat sommige passages onduidelijk zijn.

Muskusratten: kan de portefeuillehouder toezeggen dat hij contact opneemt met natuurorganisaties die wél muskusratten tellen om zodoende zicht te krijgen op de aantallen. En de VV hierover te informeren. Het lijkt logisch dat na het starten van het vangen van muskusratten, een daling in de versnelling van de stijging verwacht mag worden of dat er een verandering optreedt in de populatie.

Verdygo: een aanvullende vraag van de fractie over de ontwateringsmachine van Rijnland (invloed op de rest van het Verdygo-systeem) wordt met een knikje van achter de bestuurstafel beantwoord, inhoudende dat de rest inderdaad goed blijft functioneren.

Mevrouw Corbey (Natuurterreinen) vindt de antwoorden op vragen over circulariteit ontoereikend. Uiteraard kunnen overheden niet exact inschatten wat marktpartijen kunnen leveren, maar dat is ook geen vereiste bij een aanbesteding. Bepaalde zaken kunnen vrij worden gelaten aan de markt en aangeven dat grote waarde wordt gehecht aan circulariteit en de markt de vrijheid geven om voorstellen te doen (die mee worden genomen bij de beoordeling). Dit is een gebruikelijke wijze van aanbesteden in situaties waarin nog niet alles helder is (ook qua wetgeving).

Zij sluit zich voor wat betreft de muskusratten aan bij de suggestie van de PvdD (vergelijking aantallen) om te bepalen of de huidige strategie de juiste is.

Kwaliteit rapportages: net als de PvdA is Natuurterreinen voor een zo concreet mogelijke burap (plannen mogen niet automatisch groen worden gekleurd dus motiveer wat groen, oranje of rood rechtvaardigt).

Ook zou een aantal doelstellingen exacter kunnen worden geformuleerd.

De voorzitter wijst erop dat een werkgroep dit onderwerp oppakt.

De heer Van den Berg (AWP) kijkt uit naar de discussie in de commissie BOD over de personele bezetting e.d. Los daarvan het verzoek om dit onderwerp in de aanstaande VV verder te kunnen behandelen (zie de kanttekening van portefeuillehouder Knapp dat veel bedrijven/organisaties kampen met dezelfde problematiek). Misschien kan Rijnland nog andere opties bedenken om de nood te lenigen?

De voorzitter veronderstelt dat de AWP suggesties inbrengt bij BOD.

De heer Van den Berg (AWP) bevestigt dit maar herhaalt dat het thema commissie-overstijgend is. Het is goed te vernemen dat Rijnland nog steeds uitgaat van hetzelfde verkoopbedrag voor oude zuiveringen. Maar als er nog steeds € 5,8 miljoen wordt gereserveerd, houdt dit wel een devaluatie in gezien de huidige inflatie. Op welke wijze houdt de organisatie hier rekening mee?

Portefeuillehouder Knapp (VVD) antwoordt, dat het geenszins de intentie is om Schalkwijk permanent open te houden. Maar het waterschap wil wel kunnen beschikken over een noodscenario voor het geval de planning van de gemeente Haarlem voor het afkoppelen het wenselijke tempo ontbeert.

De portefeuillehouder zegt dat hij van harte bereid is om het voorstel van PvdD/Natuurterreinen over de aantallen muskusratten in te brengen in het samenwerkingsverband dat verantwoordelijk is voor de bestrijding van muskusratten (**toezegging**). Hij vraagt de PvdD de contactgegevens aan hem door te geven.

In reactie op Natuurterreinen: over de aanbesteding zijn er niet alleen inhoudelijke moeilijkheden, maar ook de regels/procedures om te komen tot een goede aanbesteding zijn complex. Als men het indienen van voorstellen aan de markt overlaat, dan nog is het de opdrachtgever die moet beoordelen of deze daadwerkelijk bijdragen aan de circulariteitsdoelstellingen. En daarop moet de organisatie worden ingericht (opleiding). Rijnland is volgens de portefeuillehouder op de goede weg maar ligt er wel nog een aantal aandachtspunten om op te pakken.

Portefeuillehouder Knapp laat een aantal vragen over personele kwesties ter beantwoording aan zijn collega, hoogheemraad Verkleij.

Portefeuillehouder De Vries (Agrarisch) vult aan dat hij zelf op verzoek van het college zitting heeft genomen in het genoemde werkgroepje. Een van de onderwerpen: de kwaliteit van de stukken, ook in relatie tot de reeks rapportages/te maken afspraken over de begroting, de meerjarenbegroting, beleidsnota's en de burap. Die momenteel geënt is op de jaartranche van 2023 (en volgens afspraak alleen rapporteert over de doelen die Rijnland gesteld heeft voor dat jaar). Maar de kanttekeningen vanuit beide commissies, worden opgepakt en opgepakt door de werkgroep.

Verkoopbedrag €5,8 miljoen: dit bedrag hangt samen met een lagere verkoop ad €6,2 miljoen. Op basis daarvan is de portefeuillehouder er gerust op dat deze € 5,8 miljoen wordt gerealiseerd.

De voorzitter rondt de openbare bespreking af en concludeert dat de commissie ermee instemt dat de burap als hamerstuk kan worden doorgeleid naar de VV.

4. Notulen van de commissievergadering WW d.d. 21 juni 2023

Gevraagd besluit:

1. *Vast te stellen de notulen van de commissie WW op 21 juni 2023;*
2. *Kennis te nemen van de toezeggingenrapportage van de commissie WW.*

De heer Van den Berg (AWP) zegt als eerste het plezierig te vinden dat er schriftelijke notulen worden opgesteld. Kanttekening: in de lijst aanwezigen wordt de fractie aangeduid met 'AWP'. De fractie verzoekt in het vervolg de fractie in deze opsomming als volgt te vermelden: 'AWP voor water, klimaat en natuur'.

De voorzitter stelt voor dit verzoek bij alle commissies én de VV door te voeren (dus: onder aanwezigen: 'AWP voor water, klimaat en natuur' en vervolgens in de rest van het verslag 'AWP').

De heer Van den Berg (AWP) stemt daarmee in.

De voorzitter constateert dat de notulen overigens ongewijzigd zijn goedgekeurd.

Naar aanleiding van de notulen:

Mevrouw Corbey (Natuurterreinen) heeft tijdens de voorgaande commissie en de VV het college gevraagd naar de overwegingen van het college over de keuze voor de Nereda-technologie. Maar die vraag is nog niet beantwoord. Natuurterreinen vraagt of er een aanvullende bestuursvraag moet worden ingediend of moet de fractie een andere weg bewandelen om dit antwoord alsnog te vernemen.

De voorzitter zegt dat de vraag indertijd al is beantwoord (zie ook het verslag). Het staat de fractie uiteraard vrij een aanvullende vraag te stellen.

Portefuillehouder Knapp (VVD) zegt dat de vraag inderdaad al twee keer eerder is beantwoord maar nu Natuurterreinen het antwoord ontoereikend vindt, kan er een aanvullende bestuursvraag worden ingediend.

Toezeggingenlijst

De heer Van den Berg (AWP) verwijst naar de toezeggingen:

1. *'Het aandeel HVC wordt meegenomen in de energiemonitor, die als bijlage aan de Najaarsburap wordt toegevoegd (VV van november). Het voorstel is de toezegging daarmee als afgedaan te markeren.'*

Hij is weliswaar content met de toezegging maar verzoekt deze toezegging te laten staan ter memorie en pas na verwerking van de lijst te schrappen.

Portefuillehouder Knapp (VVD) stemt hiermee in (**toezegging**).

2. *'Toelichting geheime informatie presentaties Haarlem-Waarderpolder: Op 27-06-2023 hebben de VV-leden per e-mail-informatie ontvangen over de verdeling openbare informatie en geheime sheets. Het voorstel is de toezegging daarmee als afgedaan te markeren.'*

De heer Van den Berg gaat met deze weergave akkoord maar de bij de fractie levende generieke zorg dat stukken snel worden voorzien van het predicaat 'geheim' is nog niet weggenomen bij Water Natuurlijk. Het onderwerp mag van de lijst worden verwijderd maar de fractie blijft scherp op dit thema.

Waarom de heer Van den Berg een compliment over de gang van zaken tijdens deze commissie over de scheiding openbaar/geheim aan toevoegt.

De voorzitter spreekt de wens uit dat er in de toekomst geen kritische noten meer over deze indeling geheim/openbaar gekraakt hoeven te worden en stelt vervolgens de toezeggingenlijst vast.

5. Rondvraag

Mevrouw Willemse (PvdA) zegt dat er door de fractie op 23 juni 2023 bestuursvragen zijn gesteld over de woonboten in Gouda. Per mail van 13 juli werd aangegeven dat de beantwoording na het reces zou volgen. Het is inmiddels half september. Vraag: wanneer kunnen de antwoorden worden verwacht?

Portefuillehouder Schouffoer (Natuurterreinen) zegt dat de concept-beantwoording van deze serieuze vraag over een belangrijk onderwerp met betrekking tot de waterkwaliteit inmiddels aan de gemeente Gouda is voorgelegd. Op basis van het recente overleg is besloten, dat de vraag spoedig (binnen vier weken) kan worden beantwoorden (na een finale behandeling door het college) (**toezegging**)

Mevrouw Willemse (PvdA) is blij met dit concrete antwoord.

6. Sluiting

Hierop sluit de voorzitter de vergadering met dankt voor ieders inbreng.